

E 9/2018

Stillet af Nordisk grøn vänster
Til de nordiske regeringer

Til de nordiske regeringer

**Skriftligt spørgsmål
om forstærkede fællesnordiske foranstaltninger for bekæmpelse af
skattely, skattesnyderi, skattespekulation og skadelig skattekonkurrence**

I foråret 2016 offentliggjortes der oplysninger om ejerforhold i offshore selskaber i skattely af hvilken der fremgår, at disse ejes af juridiske personer over hele verden. Oplysningerne stammede fra den internationale virksomhed Mossack Fonseca & Co., som har sit hovedkvarter i den mellemamerikanske stat Panama. I henhold til dette bruges der gerne betegnelserne Panama-dokumenter eller Panama-lækagen når man henviser til disse oplysninger.

Oplysningerne tilknyttes blandt andet nordiske borgere og selskaber og eftersom det er ganske klart, at flere firmaer end Mossack Fonseca & Co. driver lignende virksomhed er der god grund til at antage, at selv om Panama-dokumenterne indikerer at offshore virksomheder ejes af nordiske juridiske personer i storstilet omfang giver de kun en begrænset forestilling om deres eventuelle totale antal. Panama-dokumenterne oplyser blandt andet om at offshore virksomheder ejes af nordiske banker, virksomheder i forskellige brancher og politikere. Dette har selvfølgelig givet anledning til en omfattende og varierende samfundsdebat om skattelyenes og offshore virksomhedernes rolle og funktion i henhold til skatteopkrævning, offentlig finanspolitik, kapitalisternes samfundsfunktion og indflydelse på deres samfund og omgivelser samt skattelyenes påvirkning på virksomhedernes driftsorganisation for blot at nævne nogle få diskussionstemaer. Set i dette lys er det samfundsmæssigt magtpåliggende at Nordisk Råd sætter problemet under debat.

Den virksomhed som foregår i skattely, skattesnyderi og skattespekulation tærer på de offentlige indtægtskilder i de stater som tappes for kapital. Indskrænkningen af indkomsterne svækker statens og kommunernes handlekraft og politikernes muligheder for at udstikke og gennemføre et program om velfærdssystemets bevaring og forstærkning samt opbygning og vedligeholdelse af samfundets infrastruktur som myndighederne er forpligtede til at varetage. Skattely medvirker således til at undergrave velfærd og udvikling i de samfund deres virksomhed går ud over og gør det besværligere for myndigheder og borgere at følge den satte kurs.

Det er hovedsagelig internationale koncerner, som driver deres virksomhed i flere stater med forskellige regler og niveauer omkring skat, som fordelagtigt benytter sig af skattely og skattekonkurrence. Mindre virksomheder som opererer inden for statsgrænserne har i det hele taget langt mindre muligheder for at indskrænke eller bortforklare deres beskatningsgrundlag. Denne kendsgerning deformerer selvfølgelig virksomhedernes konkurrence og giver aktionærerne i de internationale koncerner et forspring på de hjemlige aktionærer med henblik på deres muligheder for at forhøje deres indtægter.

Skattely fungerer som dækning for de rige – for internationale rigmænd og koncerner. Folk med normale lønindtægter har intet at hente i skattely og man finder ikke deres formue der. Kun de som betragter sig som kvalificerede eller berettigede til at undvige deres pligt til at bidrage til samfundets kollektive gøremål skjuler deres formue i skattely.

Skatteopkrævning og betaling af skat er blandt forudsætningerne for at en stat kan bistå og statsmagten holdes ved lige og inddrivelse af skat har derfor kendetegnet civiliserede samfund helt fra den første tid. I demokratiske samfund er det til sidst vælgerne som bestemmer skatternes omfang og deres anvendelse. Opkrævningen af skatte og deres disposition finder sted i kraft af den magt som vælgerne har overdraget til de folkevalgte repræsentanter. Skatte kan kun opkræves i henhold til lov. Skattespekulation indebærer derfor altid et lovbrud idet de forpligtelser samfundet har pålagt skattyderen forbigås på uretmæssig vis.

Skattely er bestemt ikke noget nyt fænomen, de har tværtimod kendetegnet den globale økonomi i lang tid, men deres størrelsesorden er vokset gevaldigt i de sidste årtier i trit med den globalisering der har fundet sted inden for den finansielle og økonomiske sektor. Verdensomspændende gigantkoncerner anstår ikke fra at skjule deres formue i skattely og de samme gør en talrig flok internationale kapitalister. Som følge af dette har disse finansielle mørkehul ekspanderet i høj grad i den sidste tid. Der er unægtelig blevet truffet diverse foranstaltninger for at bekæmpe skattely og deres uheldssvangre konsekvenser, blandt andet på vegne af enkelte stater og internationale organisationer, deriblandt Nordisk ministerråd og Organisationen for Økonomisk Samarbejde og Udvikling – OECD. På side 23 i OECD's skrift fra 1998 Harmful Tax Competition: An Emerging Global Issue er der en definition i fire led af skattely som gerne bliver anvendt. Blandt skattelyenes vigtigste kendetegn er mangel på information omkring ejerforhold som blandt andet viser sig i at man ikke forlanger udfærdigelse af årsregnskab eller årsrapport. Denne informationsmangel gør det selvfølgelig lettere at begå skattesnyd og den gør det også lettere for kriminelle, som er i besiddelse af illegale økonomiske midler som stammer fra ulovlig virksomhed af en eller anden slags, at skjule deres udbytte.

Af denne grund opbevares gevinst fra ulovlig virksomhed såsom alfonseri, prostitution, narkohandel, og menneskehandel gerne i skattely.

Med henvisning til overstående stilles følgende spørgsmål:

- Hvilke tiltag er blevet gjort for at betydeligt forstærke deres fælles foranstaltninger og eventuelt etablere nye til modarbejdelse af skattely med henblik på deres udslettelse?
- Hvilke tiltag er blevet gjort for at indtage en lederrolle i den internationale kamp mod skattely, for eksempel indenfor OECD, EU og FN og mobilisere de aktuelle internationale aktører på dette område?
- Hvilke tiltag er blevet gjort for at overveje at definere oprettelse og drift af holdingselskaber i skattely som økonomisk kriminalitet og indføre straffebestemmelser i henhold til dette?
- Hvilke tiltag er blevet gjort for at betydeligt forstærke de nuværende værn mod skattespekulation og skattesnyderi og sort arbejde, forbedre reglementets gennemsigtighed og gennemskuelighed og forøge spredning af oplysninger til offentligheden samt deres kvalitet?

Stockholm, den 23. januar 2018

Christian Juhl (EL)

Christian Poll (ALT)

Håkan Svenneling (V)

Kelly Berthelsen (IA)

Kolbeinn Óttarsson Proppé (VG)

Paavo Arhinmäki (vänst)

Pauli Trond Petersen (T)

Solfrid Lerbrekk (SV)

Steinunn Þóra Árnadóttir (VG)